

Op De Boomgaard kom je tot bloei!

Protocol veiligheid en passend gedrag

De Boomgaard

1 Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Belang van een protocol voor sociale veiligheid	3
1.2	Visie	3
1.3	Methode(s) voor de sociaal-emotionele ontwikkeling	3
1.4	Leerlingvolgsysteem	3
2	Begripsomschrijving ongewenst gedrag.....	4
2.1	Wanneer is pesten, pesten.....	4
3	Uitgangspunt	5
3.1	Preventief	5
3.2	Curatief.....	5
3.3	Externe hulp	5
4	Aanpak.....	6
4.1	Organisatie	6
4.2	Scholing	6
4.3	Kwink coach.....	6

1 Inleiding

1.1 Belang van een protocol voor sociale veiligheid

Niet alleen kennis is belangrijk. Het is ook belangrijk dat kinderen lekker in hun vel zitten en dat ze goed kunnen omgaan met anderen. Kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Met behulp van dit protocol laten we zien hoe we er samen een fijne schooltijd van maken voor iedereen.

Het protocol is erop gericht om samen te werken met alle betrokkenen (medewerkers, ouders en leerlingen) en ze op de hoogte te brengen, van alles wat school doet om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen. Met dit protocol maken we duidelijk dat pesten niet getolereerd wordt op De Boomgaard Zuid en we er alles aan zullen doen om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken. Wij erkennen, herkennen pestgedrag en ondernemen actie ter voorkoming van pestgedrag.

1.2 Visie

Als school willen wij een veilige en geborgen omgeving bieden.

We willen dat de kinderen met plezier naar school gaan en dat ze zich er thuis voelen.

Kinderen moeten zich geaccepteerd voelen en ruimte ontvangen om hun talenten te ontwikkelen op sociaal-emotioneel, cognitief, creatief en cultureel gebied. Ieder kind is uniek. En daarom proberen we aan deze individuele verschillen in benadering en werkwijze tegemoet te komen. Niemand is gelijk maar wel gelijkwaardig.

We hebben dit alles samengebracht in ons motto: 'Op De Boomgaard kom je tot bloei.'

1.3 Methode(s) voor de sociaal-emotionele ontwikkeling

Op De Boomgaard Noordoost gebruiken we het programma "KiVa" en op De Boomgaard Zuid werken we "Kwink". Hoewel beide methodes eigen accenten hebben, zijn ze beide gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegengaan van pestgedrag. De methodes zetten in op positieve groepsvorming, zodat ieder kind met plezier naar school gaat. Met de methode proberen we verstoring gedrag en pesten te voorkomen.

Minimaal twee keer per jaar wordt aan de hand van gesprekken met kinderen en vragenlijsten het huidige aanbod voor de klassen geëvalueerd. Hierbij kan de gedragsspecialist ondersteunen.

1.4 Leerlingvolgsysteem

Wij gebruiken de Sociale Competentie ObservatieLijst (SCOL) en KiVa-monitor om zicht te krijgen op de sociale veiligheid in de groep en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Deze wordt twee keer per jaar zowel door de leraar als de leerling (uit de groepen 6 t/m 8) ingevuld. Daarnaast vullen de leerlingen van groep 6 t/m 8 nog de vragenlijst Monitor Sociale Veiligheid in.

In aanvulling bovenstaande vullen de leerlingen meerdere keren per jaar een sociogram in om de relaties binnen de groep in kaart te brengen.

2 Begripsomschrijving ongewenst gedrag

2.1 Wanneer is pesten, pesten

Pesten is het herhaaldelijk en opzettelijk kwetsen van iemand die zich niet goed kan verdedigen. Met herhaaldelijk wordt bedoeld dat het kind steeds het mikpunt van gemene en kwetsende opmerkingen of handelingen is. Opzettelijk betekent dat iemand bewust verdriet is aangedaan. Naast deze kenmerken is er bij pesten sprake van een machtsverschil. Pesters zijn sterker dan slachtoffers. Daardoor kunnen slachtoffers zich niet goed verdedigen.

Er zijn verschillende vormen van pesten. Wij onderscheiden

- Fysiek: slaan, duwen, schoppen;
- Materieel: het kapot maken of afpakken van iemands eigendommen;
- Verbaal: uitschelden, steeds opnieuw vervelende opmerkingen maken;
- Relationeel: buitensluiten, leugens of geruchten verspreiden;
- Digitaal pesten: alle vormen van pesten die online plaatsvinden.

3 Uitgangspunt

3.1 Preventief

Kwink en KiVa gaat uit van de vraag wat we kunnen doen om problemen te voorkomen. Ieder schooljaar starten we schoolbreed met 'De Gouden Weken'. Dit zijn de belangrijkste weken voor het neerzetten van een goede basis voor een fijne sfeer in de klas.

3.2 Curatief

In bepaalde gevallen is een preventieve aanpak niet meer van toepassing. Dan zal de school overgaan tot een curatieve-, directe aanpak. Om het pesten te stoppen moeten er maatregelen genomen worden naar verschillende personen en groepen. (gepeste, pester, meelopers, leerkrachten en ouders).

Het gaat ook om sanctioneren. En evengoed om het herstel van de relatie tussen dader en slachtoffer.

Signalering

De curatieve aanpak begint bij de signalering. Grensoverschrijdend gedrag bestaat niet alleen uit pesten. Kinderen kunnen ook ruzie maken of in een conflict terecht komen. Daarnaast is het ook mogelijk dat kinderen elkaar plagen of dat er sprake is van een misverstand.

Op basis van onze definitie van pesten bekijken wij elke situatie vanuit het volgende perspectief:

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen.

Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.

Samen met het kind werken aan oplossingen.

Steun bieden aan het kind dat pest:

Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.

Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.

Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.

Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.

Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

De ouders steunen:

Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.

In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken.

Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning

3.3 Externe hulp

Wanneer blijkt dat de curatieve aanpak niet werkt is er mogelijk meer aan de hand dan alleen pesten. Op dat moment is er aanvullende hulp nodig om de problemen op te lossen. Er kan gekozen worden voor een bredere zorgaanpak. De intern begeleider neemt, mocht dat nodig zijn, contact op met een externe partij (bijvoorbeeld het Centrum voor Jeugd en Gezin).

4 Aanpak

Als schoolteam blijven we in gesprek over gedrag en preventie. De leerkracht is zich bewust van zijn voorbeeldrol. Aangezien ons uitgangspunt is om pesten te voorkomen, is onze aanpak in eerste instantie gericht op preventie. Hiervoor zetten we Kwink, het trainen van de executieve vaardigheden (Bijlage 5), SCOL en Sometics in.

Aan de basis van een goede preventieve aanpak staan heldere schoolregels (zie bijlage 2):

1. We zorgen ervoor dat iedereen met plezier naar school gaat;
2. We laten anderen ongestoord werken en spelen;
3. We lopen en spreken rustig;
4. We luisteren naar elkaar en werken samen;
5. We zorgen goed voor elkaar en alle spullen.

Jaarlijks maken de leerkrachten, samen met de leerlingen ook groepsafspraken. Dit gebeurt aan het eind van de gouden weken. De groepsafspraken zijn terug te vinden in de groep.

4.1 Organisatie

Ieder schooljaar starten we schoolbreed met 'De Gouden Weken'. Dit zijn de belangrijkste weken voor het neerzetten van een goede basis voor een fijne sfeer in de klas. Daarnaast volgen de leerkrachten de jaarplanning van Kwink of themalijn van KiVa. Ieder week wordt er een lesgegeven waarna dagelijkse gewerkt wordt aan de transitie van de lesstof. Twee keer per jaar wordt op basis van sociogrammen en de monitor sociale veiligheid het onderwijsaanbod bekeken en waar nodig geëvalueerd. Interventies Wanneer een preventieve aanpak niet meer voldoet zetten we de volgende interventies in.

4.2 Scholing

Alle leerkrachten die werkzaam zijn op onze school hebben de training passend bij de methode sociaal emotionele ontwikkeling gevolgd. Zij zijn bevoegd om de KiVa-lessen of Kwink lessen te geven. De coördinatoren van het KiVa-team of Kwinkcoaches hebben ook aanvullende cursussen gevolgd.

4.3 Kwink coach

De Boomgaard Noordoost heeft een KiVa-team aangesteld. Het KiVa-team is het aanspreekpunt voor leerkrachten, ouders en leerlingen. Daarnaast coördineren de leden van het team het beleid tegen pesten. Het KiVa-team bestaat uit de volgende leden:

Susan Luimes – susan.luimes@pcbo-rheden.nl

Esther Ruegebrink – esther.ruegebrink@pcbo-rheden.nl

De Boomgaard Zuid heeft twee Kwink-coaches. Zij zijn het aanspreekpunt voor leerkrachten, ouders en leerlingen. Zij zorgen voor ouder betrokkenheid. Daarnaast coördineren de leden van het team het beleid tegen pesten.

Titia Jansen-Spohr - Titia.jansen@pcbo-rheden.nl

Inge Rekers - Inge.rekers@pcbo-rheden.nl